

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg er faktisk i den situation, at jeg kan takke alle ordførere, selv om der har været nuanceforskelle i deres tilslutning.

De fleste talere har holdt sig til principielle betragtninger om landbruget og stort set undladt at komme ind på enkeltheder i lovforslagene. Jeg skal søge at gøre det samme.

Jeg gav allerede ved fremsættelsen af lovforslagene en vis begrundelse for, at finansieringslovforslagene ikke fulgte med samtidig. Vi er i regeringen helt klar over, at hvis de foreliggende lovforslag vedtages, er de midler, der i dag stilles til rådighed i udlånsloven, alt for små. Regeringen er indforstået med at stille betydelig større beløb til rådighed. Jeg har bedt landbokommissionen om at se på disse økonomiske problemer. Jeg regner helt sikkert med, at det skulle være muligt at få disse to lovforslag færdig senest til 1. oktober, nemlig lovforslaget om større beløb til rådighed ved supplerings- og sammenlægning af mindre brug og lovforslaget om rentelepelse for de unge ved generationsskifte. Der skal ikke være nogen tvivl om, at regeringen er villig til at tage disse økonomiske problemer op og søge dem løst.

Hr. Peter Larsen og hr. Skytté omtalte begge to selvejerprincippet. Jeg er ikke i tvivl om, at det, at vi har haft den selvejende bonde, har været noget meget værdifuldt inden for dansk landbrug, og jeg kan for mit vedkommende sige, at jeg er villig til i lovgivningen fremover at søge at fastholde det princip, at vi har en selvejende bonde.

Hr. Niels Eriksen, hr. Chr. R. Christensen og flere andre var imod forkøbsrettens bevarelse, andre gik ind for den, men jeg vil gerne til de ordførere, der var imod, sige, at jeg tror, det er rigtigt, at man i visse tilfælde, f. eks. til supplerings af mindre brug, bevarer forkøbsretten. Det vil være rigtigt, og det vil være praktisk. Jeg er da helt klar over, at fri handel med jord bliver det absolut fremherskende fremover, men der vil også være situationer, hvor det er både ret og rimeligt at have forkøbsretten.

Hr. Niels Eriksen var inde på, om ikke den politiske islæt i jordlovsudvalget burde væk. Jeg tror nu ærlig talt, det ligger sådan

og har været sådan, at når politikere er blevet valgt ind i jordlovsudvalget, er de gået op i det saglige arbejde på en sådan måde, at hvis man kom udefra, kunne det nok i det saglige arbejde undertiden blive svært at kontrollere, hvilket parti vedkommende var kommet fra. Men om vi skal fortsætte med den nuværende organisationsform, eller om vi skal henimod jordbrugsnavn, ja, det tror jeg vi må have indgående undersøgt, og det kan være svært at svare herpå i dag. Jeg tror bare ikke, at man ved at lave lokale jordbrugsnavn får mindre administration. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man får mere administration.

Hr. H. C. Toft var ikke tilfreds med arealgrænserne, og der var adskillige andre forhold, hr. H. C. Toft mente skulle være friere. Nu må jeg ærlig talt sige, at jeg heller ikke havde regnet med, at hr. H. C. Toft var tilfreds, det er ikke overraskende. Men jeg tror, jeg kan trøste hr. H. C. Toft med, at den udvikling lovforslagene giver mulighed for, de rammer, der er i de lovforslag der er til behandling her, er så vide, at i den periode, der går, indtil de eventuelle love tages op til revision, kan der ikke gennem realkreditmulighederne opnås en større udvikling end den, der kan ske inden for disse rammer.

Fra visse sider søger man at fremstille det sådan, at når man tillader den sammenlægning fra 45 og op til 75 ha, låser man dansk landbrug fast inden for disse rammer. Jeg har slet ikke den tro. For det første vil det være relativt sjældent, man netop ved sammenlægning rammer en grænse på 45 ha, og for det andet tror jeg ikke på, at dansk landbrug sammenlægger småejendomme eller smågårde, fordi det står i loven, at man har tilladelse til det. Når man fremover eventuelt vil sammenlægge, vil det kun ske, når dansk landbrug selv vurderer det til at være en erhvervsmæssig fordel i pagt med den udvikling, der vil komme — og som ingen af os rigtig aner noget om — ikke fordi der er nævnt en bestemt grænse i loven. Det har i øvrigt ikke været min mening at stille frem imod en bestemt størrelse; jeg tror, det vil være rigtigt, at vi har mange forskellige og varierende størrelsesforhold. Meningen med lovforslagene har været at give plads for en